

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Hala Cudzychowa

Kod krajobrazu: 24-513.51-083

Położenie administracyjne: Gmina Jeleśnia, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Hala Cudzychowa w kierunku zachodnim z wyraźną sukcesją lasu z widocznym ształasem pasterskim
(fot. Adam Kaliszuk)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Hala Cudzychowa
ID	1776
Kod krajobrazu	24-513.51-083
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.51
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Orawski
Typ krajobrazu naturalnego*	Gór średnich i wysokich
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Średniogórskie erozyjne - erozyjne: Regła dolnego
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Jeleśnia, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	21,83

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - krajobraz polany górskiej z przewagą zbiorowisk trawiastych położonej w Beskidzie Żywiecko - Orawskim poniżej grzbietu granicznego pomiędzy Palenicą i Munczoliem (Hala Cudzychowa). Jednostka o znaczących cechach tradycyjnego krajobrazu pasterskiego z murawami i obiektami związanymi z wypasem (szałas).

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, kulturowe i fizjonomiczne związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim. Teren cenny przyrodniczo z istotnymi dla lokalnej flory i fauny siedliskami. Walory krajobrazowe podkreśla silna ekspozycja fizjonomiczna oraz wyjątkowo rozległe widoki. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona prawna (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Polana w strefie grzbietu wąskiego, z kulminacjami wierzchołków kopulastych, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt. Charakteryzuje się dużą różnorodnością form geomorfologicznych i zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami górskimi wynikającej z występowania siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Obszar stanowi fragment korytarza ekologicznego Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

W granicach jednostki znajdują się pojedyncze obiekty związane z tradycją wypasu zwierząt.

Fizjonomia krajobrazu

Teren bardzo eksponowany widokowo, z niewielkim zadrzewieniem - Hala Cudzychowa - położony wzdłuż czerwonego Głównego Szlaku Beskidzkiego wiodącego wzdłuż granicy państwowej (ciąg widokowy - ekspozycja czynna). Na polanie punkt widokowy - rozległe panoramy, w kierunku wschodnim widok sięgający Babiej Góry. Pojedyncze obiekty kulturowe związane z tradycyjnym wypasem zwierząt (bacówki) wpływają pozytywnie na walory fizjonomiczne.

4 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

